

Litteratur och serier

UTDRAG UR REGIONAL KULTURPLAN
FÖR SKÅNE 2016 – 2019

Detta är ett utdrag ur *Regional kulturplan för Skåne 2016-2019*, som är formad i samtal med Skånes kommuner, dess kulturliv och den idéburna sektorn. Kulturplanen är ett regionalt prioriteringsverktyg och ett underlag i dialogen med staten om det statliga kulturanslaget till regional kulturverksamhet. Region Skånes kulturnämnd vill dock stärka samverkan på bred front och inte bara utifrån hur de statliga medlen ska fördelas. Därför lyfter Region Skåne in hela det regionala kulturpolitiska uppdraget i kulturplanen.

I detta utdrag kan du läsa om vad Region Skåne vill utveckla inom området *litteratur och serier* under perioden 2016-2019.

KULTURPOLITISKA MÅL

De nationella kulturpolitiska målen och den regionala utvecklingsstrategin är viktiga utgångspunkter för den regionala kulturpolitiken.

Region Skåne har två kulturpolitiska mål:

- Skåne har ett rikt konst- och kulturliv av hög kvalitet med både bredd och spets.
- Alla har möjlighet att delta i Skånes kulturliv och kulturupplevelser.

KULTURPOLITISKA STRATEGIER

För att nå de kulturpolitiska målen och bidra till att nå målbilden i den regionala utvecklingsstrategin arbetar Region Skåne med följande kulturpolitiska strategier:

- Stärkt kulturell infrastruktur
- Förbättrade villkor för konstnärligt skapande
- Ökad tillgång och tillgänglighet till kulturlivet
- Ökad samverkan mellan kultur och andra samhällsområden/politikområden
- Stimulans av det interregionala, internationella och interkulturella samarbetet
- Stärkt dialog inom kultursektorn
- Stärkt kunskapsutveckling och forskning
- Ökad användning av digitaliseringens möjligheter
- Utvecklad regional samverkan med den idéburna sektorn

SÄRSKILDA MÅLGRUPPER

Barn och unga är en kulturpolitiskt prioriterad målgrupp i kulturpolitiken på statlig, regional och lokal nivå. Denna prioritering har stöd i bland annat FN:s barnkonvention. En annan målgrupp som har en särskild ställning är de nationella minoriteterna, vilken regleras i en lag som trädde i kraft 2010 (Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk).

Litteratur och serier

Litteratur innefattar prosa, poesi, fackprosa och dramatik. Konstformen serier är väletablerad i Skåne. Skåne har ett gynnsamt litteratur- och serieklimat med flera nätverk och centrumbildningar kring litteratur, författare och serieskapare. Många författare och serieskapare har Skåne som bas. Här finns flera små förlag, kulturredaktioner, litterära tidskrifter, bibliotek och i två tredjedelar av kommunerna finns en bokhandel.

Biblioteken har en central ställning som mötesplats mellan berättelsen, författaren och läsaren. De senare årens ökande intresse för olika former av möten med författare och andra litterära samtal har också lett till att många nya arrangörer startat litterära scener, klubbar och litteraturfestivaler även utanför biblioteken.

Alla ovan nämnda aktörer utgör delar av infrastrukturen för litteratur och serier. Genom att stärka och utveckla centrumbildningar och stödja samarbetet mellan litteraturområdets olika delar, kan Region Skåne bidra till att förbättra möjligheterna för författare, dramatiker och serieskapare att verka i Skåne. Därigenom bidrar Region Skåne även till att mångfalden av erfarenheter finner ett litterärt uttryck och på så vis ges fler människor möjlighet att ta del av berättelser i litteratur och serier.

Läsfrämjande och litteraturfrämjande är varandras förutsättningar. Genom att stärka litteraturens och seriernas ställning kan Region Skåne även främja läsning.

I Skåne finns det författarutbildningar på folkhögskolor och en författarskola på universitetsnivå. För serieskapare finns det en utbildning på folkhögskolenivå.

Utveckling

En mångfald i litteratur och serier för angelägna berättelser åt alla

Det är viktigt med många olika röster och uttryck för att barn, ungdomar och unga vuxna, erfarna och nya läsare, människor med olika erfarenheter från alla delar av samhället ska kunna hitta berättelserna som engagerar och angår just dem.

Region Skåne vill genom stöd till centrumbildningar, metodutveckling inom biblioteken och främjande av samarbete mellan olika litterära aktörer, bidra till ökad kännedom om Skånes litterära mångfald av författare, såväl etablerade som mindre etablerade författare, författare inom olika genrer och författare som skriver på andra språk än svenska.

Stöd till utvecklingen av litterära mötesplatser och deras arrangörer

Region Skåne vill att litteraturen och serierna når ut till alla. Därför behöver Skåne olika arenor för litterära möten och litterärt skapande. Ett ökat samarbete mellan olika litterära aktörer bidrar till detta – med författare, förlagen i Skåne, bibliotek, bokhandlare, folkhögskolor, studieförbund – men även samarbete med andra konstarter som till exempel film och musik.

Region Skåne vill stödja utvecklingen av litterära mötesplatser och arrangörer för att bidra till framväxten av litterära scener, festivaler och mötesplatser i hela Skåne. Region Skåne vill också ta tillvara de digitala möjligheterna för att sprida större litterära arrangemang utanför storstäderna.

Förbättra villkoren för författare och serieskapare i Skåne

Merparten av författarna liksom serieskaparna är egna företagare och bör i större utsträckning än idag kunna försörja sig på sitt skapande. Centrumbildningarnas arbete med förmedlande verksamhet för att vidga författarnas arbetsmarknad behöver fortsatt stöd, till exempel genom att utveckla möjligheter till framträdanden, lyfta fram litteraturens och seriernas roll i skolan även utanför språkämnen samt utveckla samarbeten med andra konstområden.

För många författare är framträdanden på bibliotek och andra litteraturscener en viktig del av inkomsten. Författare och serieskapares medverkan berikar också samhällsområden utanför kultursektorn till exempel i läs-, berättar- och skrivfrämjande projekt på skolor och inom vården. Region Skåne vill verka för att de författare som anlitas av skolor, bibliotek i kommuner arvoderas enligt Författarförbundets rekommendationer. Region Skåne vill på olika vis stödja bibliotek och andra arrangörer som vill utveckla formerna för sina litterära arrangemang. Region Skåne vill tillsammans med lärosätena verka för att författare och serieskapare får möjlighet att öka sin pedagogiska kompetens och kunskap, så att de i högre grad kan verka som inspiratörer i skrivarverkstäder, workshops och i samarbeten i skolan.

Öka kunskapen om den litterära infrastrukturen

Författare arbetar ofta ensamma medan serietecknare däremot kan ingå i olika tecknarkollektiv och verkstäder. För att undersöka vilka insatser som kan stödja eller stimulera litteraturen som konstform, behöver en inventering göras av aktörerna inom området, stödstrukturer, samarbeten och strategier. Region Skåne vill därför initiera en kartläggning av den litterära infrastrukturen i Skåne.

Verka för samordning och öka kunskapen om fristadsprogrammet i hela Skåne

Genom att bli en fristad kan en kommun ge en förföljd konstnär – som inte kan verka fritt i sitt yrke i hemlandet – möjlighet att verka och samtidigt berika både sitt eget konstnärskap och värdkommunens kulturliv. Värdskapet kan samtidigt bidra till internationaliseringen av det lokala kulturlivet.

Region Skåne vill utveckla den kompetens och samordning som gör det möjligt för Skåne att bli en region där fristadsprogrammet utgör ett inslag inte bara i stora kommuner utan även i mindre kommuner.

Region Skåne vill

- verka för en mångfald av litteratur och serier för angelägna berättelser åt alla
- stödja utvecklingen av litterära mötesplatser och arrangörer
- verka för att förbättra villkoren för författare och serieskapare i Skåne
- öka kunskapen om den litterära infrastrukturen i Skåne
- verka för samordning och öka kunskapen om fristadsprogrammet i hela Skåne